

STADEN LUNDS MYNDIGHETER UNDER 1800-TALET

1862 års förordning anförtrodde vården av Lunds stadskommuns gemensamma ordnings- och hushållningsangelägenheter åt fyra organ, nämligen **allmänna rådstugan, magistraten, stadsfullmäktige och drättselkammaren**. Förordningen trädde i kraft den 1 januari 1863. Vid denna tidpunkt verkande redan tre av dessa organ, endast stadsfullmäktige var ny.

Tidigare var den egentliga beslutande primärsamlingen **allmänna rådstugan**, ledd av magistraten och med stadens samtliga skattskyldiga invånare med rösträtt som deltagare i förhållande till sina skattebidrag till staden. Allmänna rådstugan fastställde själv den årliga kommunala uttaxeringen.

I löpande förvaltningsärenden företrädde den av sina valda ombud, **stadens äldste**, i Lund bestående av borgerskapets tolv äldste – sju hantverkare, fyra handlande och en bryggare – förstärkta med nio deputerade för husägare och fabrikörer utanför de burskapsägandes krets.

Borgerskapets äldste fortsatte att verka för de burskapsägandes intressen till den 1 februari 1870.

Sockenstämman var ett annat organ som upphörde i och med 1862 års förordning. Dess uppgifter fanns framförallt inom områdena fattigvård och hälsovård.

Kyrkostämman inrättades samtidigt med stadsfullmäktige, d v s 1863.

Akademiska och stadsjurisdiktionernas deputerade

Universitetet hade ända från sin tillkomst 1668 haft särskild domsrätt över sina medlemmar. Jurisdiktionerna skötte var för sig sina angelägenheter. En del förvaltningsbestyr krävde dock gemensam handläggning av jurisdiktionerna såsom brandväsande, gators underhåll och belysning, rännstensbroar, intagor av jord, m m. I och med att universitetets domsrätt upphörde 1852 innebar det också ett slut på tudelningen av samhället, vilket påkallade en förändring av stadens förvaltning. Man tillsatte ett antal delegerade 1853 för att utreda stadens styrelseskick.

När allmänna kommunalförordningen närmade sig sin fullbordan 1861 lämnade de delegerade förslag till allmänna rådstugan den 4 april 1861 om inrättandet av en **drättselkammare** som allmänt förvaltningsorgan för staden. Förslaget fastställdes av Kunglig Maj: t den 24 augusti 1861.

Drättselkammaren trädde i kraft den 1 januari 1862 och avlöste då jurisdiktionernas deputerade.

Magistraten, d v s **borgmästare och råd**, var länge Lunds styrande organ. Man ledde allmänna rådstugans förhandlingar samt kontrollerade lagligheten av stadsfullmäktiges beslut och övervakade deras verkställighet. Även en kontrollfunktion av övriga kommunala styrelsers förvaltning ingick i magistratens åligganden.

Stadsfullmäktige blev den 1 januari 1863 stadens högsta beslutande organ.